Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 149)

T.C. - 23.05.2018 Tarihli 30429 Sayılı Resmi Gazete- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 149)

23.05.2018 Tarihli 30429 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 149)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; menşe ispat belgelerinin basımı, dağıtımı, düzenlenmesi ve onaylanmasına ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca yetki verilecek kişi, kurum ve kuruluşların belirlenmesi ile bunlar tarafından yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasların tespit edilmesidir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 15/12/2014 tarihli ve 2014/7064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Karar, 20/5/2015 tarihli ve 29361 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Tarafından Tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Yapılacak İhracatta Düzenlenecek EUR.1 Dolaşım Belgesi ve Fatura Beyanına İlişkin Yönetmelik, 15/3/2011 tarihli ve 27875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye-Şili Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 9/6/2013 tarihli ve 28672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye

Cumhuriyeti ile Morityus Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 19/7/2009 tarihli ve 27293 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İki Taraflı Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 19/7/2009 tarihli ve 27293 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Batı Balkan Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 26/11/2009 tarihli ve 27418 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 30/1/2015 tarihli ve 29252 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 15/6/2015 tarihli ve 2015/7748 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türkiye Tarafından Tek Taraflı Olarak Tanınan Tercihli Rejim Uygulamalarından Yararlanacak Eşyanın Menşeinin Tespitine İlişkin Karar, 24/5/2016 tarihli ve 29721 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik ve 10/7/2015 tarihli ve 29412 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye-Malezya Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik, 20/10/2017 tarihli ve 30216 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Kapsamı Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

b) Birlikler: Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birlikleri ve ihracatçı birliklerini,

c) Genel Müdürlük: Gümrükler Genel Müdürlüğünü,

ç) D-8 Menşe İspat Belgesi: Türkiye ile D-8 üye ülkeleri arasında mevcut bulunan D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen; muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, Bakanlıkça yetki verilen kurum/kuruluş tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra Gümrük

Müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan ve D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik ekinde yer alan menşe ispat belgesini,

d) Elektronik sistem: Menşe ispat ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair alt yapıyı,

e) EUR.1 Dolaşım Belgesi: Tercihli menşe kuralları çerçevesinde Serbest Ticaret Anlaşması (STA) yaptığımız ülkelere ihraç edilen eşya ile Avrupa Birliğine ihraç edilen tarım ürünleri ve Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) ürünlerinin ilgili anlaşma hükümlerinden faydalanmasını sağlayan; muhteviyatı eşyanın ilgili anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren; ihracatçı tarafından doldurulmasını müteakip Bakanlıkça yetki verilen kurum/kuruluş tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra onaylanan; gümrük müdürlüğünce vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan menşe ispat belgesini,

f) EUR-MED Dolaşım Belgesi: 1 Dolaşım Belgesi ile aynı şekilde düzenlenen, ancak sadece Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon (PAAMK) Sistemi çerçevesinde kullanılan menşe ispat belgesini,

g) Form A Belgesi: Gelişme Yolundaki Ülkeler ve En Az Gelişmiş Ülkeler ile ticarette tek taraflı olarak indirim tanınması esasına dayanan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) çerçevesinde ülkemize taviz tanıyan ülkelere yapılan ihracatta, eşyanın tek taraflı olarak tanınan tavizlerden yararlanılabilmesi için düzenlenen menşe ispat belgesini,

ğ) İran Menşe İspat Belgesi: Türkiye ile İran arasında mevcut bulunan Tercihli Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen; muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, Bakanlıkça yetki verilen kurum/kuruluş tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra Gümrük Müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan ve bir örneği Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslam Cumhuriyeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik ekinde yer alan menşe ispat belgesini,

h) Malezya Menşe Belgesi: Türkiye ile Malezya arasında mevcut bulunan Türkiye-Malezya Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında tercihli rejimden faydalanmak üzere düzenlenen; muhteviyatı eşyanın anlaşma kuralları çerçevesinde menşeli olduğunu gösteren, gerekli kontroller yapıldıktan sonra Gümrük Müdürlüklerince vize edilmesini müteakip geçerlilik kazanan ve bir örneği Türkiye-Malezya Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarette Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin ekinde yer alan menşe ispat belgesini,

ı) Menşe İspat Belgeleri: Eşyanın tercihli menşeini gösteren ve ikinci maddede belirtilen mevzuat ile belirlenen şekle uygun olarak düzenlenen EUR.1 ve EUR-MED Dolaşım Belgelerini, Form A Belgelerini, İran Menşe İspat Belgelerini, Malezya Menşe Belgelerini, D-8 Menşe İspat Belgelerini ve tercihli olmayan menşeini gösteren Menşe Şahadetnamelerini,

i) Oda:Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı ticaret odaları, sanayi odaları veya ticaret ve sanayi odalarını, Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliklerine bağlı olan ve TESK tarafından yetkilendirilmiş odaları,

j) TESK:Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonunu,

k) TİM:Türkiye İhracatçılar Meclisini,

l) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama Esasları

Menşe ispat belgelerinin basım ve dağıtım yetkisi

MADDE 4 – (1) Menşe ispat belgelerinin ilgili mevzuatla belirlenen form ve niteliklere uygun olarak ve seri numaraları verilerek basılması ve ihtiyaca göre dağıtılması hususlarında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK) ve Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ayrı ayrı yetkilendirilmiştir.

(2) Yetki verilen kurumlarca ilgili mevzuatla belirlenen form ve niteliklere uygun olarak bastırılan menşe ispat belgelerinin birbirinden ayırt edilebilmeleri, aynı seri numaralı birden fazla belge basılmasının önlenmesi amacıyla TOBB, TESK ve TİM tarafından belgelere farklı seri numaraları

verilmesi de dâhil olmak üzere gerekli tedbirler alınır ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bilgi verilir.

(3) Menşe ispat belgelerinin birinci fıkra hükümleri uyarınca yetkilendirilen kurum veya kuruluşlarca ilk defa basılması veya söz konusu belgelerin yeniden basılmasını gerektirecek ve Bakanlıkça bildirilecek şekilsel değişikliklerin olması halinde; menşe ispat belgelerinin deneme amaçlı basılmış örnekleri nihai basım aşamasından önce Bakanlığın incelemesine ve onayına sunulur. Ancak gerekli düzeltmeler yapıldıktan ve örnekler Bakanlıkça onaylandıktan sonra basım işlemi gerçekleştirilebilir.

Menşe ispat belgelerinin satışı ve takibi

MADDE 5 – (1) İlgili mevzuatta yer alan hükümlere uygun olarak bastırılan menşe ispat belgeleri TOBB, TİM ve TESK tarafından ilgili oda ve birliklere gönderilir.

(2) Odalar ve birliklerce satılan menşe ispat belgelerinin satış ve onay ücreti belge satışı sırasında tahsil edilir.

(3) TOBB, TİM ve TESK tarafından basımı yapılan menşe ispat belgeleri, takip edilebilir olması koşuluyla ilgili oda ve birliklerce talep eden firmalara ve temsil ettikleri firmalar için kullanılmak üzere gümrük müşavirlerine satılır. Belgelerin bir sonraki yılda uygulanacak satış fiyatı ve onay fiyatı, basım yetkisi verilmiş kurumların da görüşü alınarak her yıl Bakanlık tarafından belirlenir. Belgelerin satış ve onay fiyatına ilişkin görüş ilgili kurumlarca en geç 1 Aralık tarihine kadar verilir. Bakanlıkça yapılan değerlendirme neticesinde belirlenen fiyatlar Bakanlıkça duyurulur. Odalardan/birliklerden satın alınan menşe ispat belgeleri sadece adına satın alınan kişilerin kendi ihtiyaçları için kullanılabilir. Odalardan/birliklerden gümrük müşavirlerince satın alınan menşe ispat belgeleri, sadece satın alan gümrük müşavirlerinin temsil ettiği firmaların ihtiyaçları için kullanılabilir. Bu belgeler, başka kişi veya firmalara verilemez veya satılamaz.

(4) Odalar ve birlikler tarafından menşe ispat belgelerinin satışında ve sonrasında aşağıda sayılan hususlar yerine getirilir:

a) Belge satışı sırasında oda veya birlik personelince belgeyi satın alan kişinin T.C. Kimlik Numarası, adına belge satın alınan firma veya gümrük müşavirinin ismi ve vergi numarası, satılan menşe ispat belgesinin seri numarası ile eşleştirilerek elektronik sisteme girilir.

b) Odalar/birlikler sadece sattıkları belgeleri onaylayabilir. Odalar/birlikler sattıkları belgelerin onay için geri gelip gelmediğini elektronik sistem üzerinden takip eder. Odalar/birliklerce satıldığı halde **1 yıl** içinde elektronik sistem üzerinden işlem yapılmayan belgeler elektronik sistemde geçersiz statüye gelir ve işlem yapılmama sebepleri belgeyi satın alan firma veya gümrük müşaviri tarafından elektronik sistem üzerinde açıklanır. Açıklama yapılmaması halinde, bu durum belgeleri satın alan firma veya gümrük müşavirine yeni belge satışında dikkate alınır. **(Değişik: RG-01.08.2024-32619)** {tooltip}{end-texte} **Eski hali;** b) Odalar/birlikler sadece sattıkları belgeleri onaylayabilir. Odalar/birlikler sattıkları belgelerin onay için geri gelip gelmediğini elektronik sistem üzerinden takip eder. Odalar/birliklerce satıldığı halde **6 ay** içinde elektronik sistem üzerinden işlem yapılmayan belgeler elektronik sistemde geçersiz statüye gelir ve işlem yapılmama sebepleri belgeyi satın alan firma veya gümrük müşaviri tarafından elektronik sistem üzerinde açıklanır. Açıklama yapılmaması halinde, bu durum belgeleri satın alan firma veya gümrük müşavirine yeni belge satışında dikkate alınır. {end-tooltip}

Menşe ispat belgelerinin düzenlenmesi

MADDE 6 – (1) İhracatçılar veya kanuni temsilcileri tarafından, talep edilen menşe ispatına ilişkin bilgi ve belgeler, elektronik sisteme girilerek elektronik olarak imzalanır.

(2) Menşe ispat belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi; eşyanın menşe statüsünü veya ilgili mevzuatın diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden bilgi ve belgeleri elektronik sisteme yüklemekle sorumludur.

Başvurunun değerlendirilmesi ve belge onayı

MADDE 7 – (1) Bakanlıkça yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar, elektronik sistemde yer alan bilgilerin doğruluğu ile menşe ispat belgelerinin ilgili yönetmeliklere uygun olarak doldurulup doldurulmadığını kontrol eder. Oda veya birlik personelince menşe ispat belgesinde kayıtlı eşyanın;

a) Tamamen Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edildiği veya b) Tamamen elde edilmemiş olmakla birlikte kümülasyon hükümleri uygulanmış ise eşyanın Türkiye'de işlem görüp görmediği ve işlem görmüş ise bu işlem sonucunda hangi ülke menşeini kazandığı, veya c) Tamamen elde edilmemiş olmakla birlikte, üretimde üçüncü ülkeler menşeli girdiler kullanılmış ise söz konusu

eşya için ilgili yönetmelikte yer alan menşe kuralının ne olduğu ve bu kuralın karşılanıp karşılanmadığı, ve

ç) Menşeini tevsik eden tüm bilgi ve belgelerin mevcut olduğu,

hususlarında kesin bir kanıya varılmasını sağlayacak incelemeler yapıldıktan sonra elektronik imza ile imzalanarak elektronik sistem üzerinden onay işlemi tamamlanır.

(2) Birinci fıkrada yer alan hususlara ek olarak menşe ispat belgelerinin “Sonradan Verilmiştir” veya “İkinci Nüsha” olarak düzenlenmesinin talep edildiği hallerde ilgili yönetmeliklerin buna ilişkin hükümlerinin yerine getirilip getirilmediği oda veya birlik personelince kontrol edilir. Uygunluğun tespiti halinde birinci fıkra hükümleri çerçevesinde ilgili belgeler onaylanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 8 – (1) Bakanlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü), bu Tebliğin uygulanmasını temin etmek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, özel ve zorunlu durumlar ile bu Tebliğde yer almayan hususları diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca çıkarılan mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

Sorumluluk

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğde belirtilen merciler, kendilerine ibraz edilen ve menşe ispat belgesi düzenlenmesine esas teşkil eden belgelerin ilgili mevzuata uygun olarak kontrolünden ve kendilerinin hazırladıkları belgelerin doğruluğundan sorumludur. Basım ve elektronik sistem kullanım yetkisi verilmiş kurumlar, menşe ispat belgelerinin elektronik ortamda takibi de dâhil olmak üzere bu Tebliğin işleyişi ile ilgili olarak gerekli görülen tüm tedbirleri almakla yükümlüdür.

(2) Bakanlık, Odalar/birliklerce menşe ispat belgelerinin ilgili mevzuata uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğini denetleyebilir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 10 – (1) 4/9/2010 tarihli ve 27692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 77) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Tebliğ 28/5/2018 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

Resmi Gazete İçin Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.